

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 29. märts 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0084(COD)

7670/22
ADD 5

CSC 128
CSCI 45
CYBER 100
INST 99
INF 40
CODEC 385
IA 34

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 119 final - Annex 5
Teema:	V LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS infoturbe kohta liidu institutsioonides, organites ja asutustes

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 119 final - Annex 5.

Lisatud: COM(2022) 119 final - Annex 5

Brüssel, 22.3.2022
COM(2022) 119 final

ANNEX 5

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

infoturbe kohta liidu institutsioonides, organites ja asutustes

{SWD(2022) 65 final} - {SWD(2022) 66 final}

V LISA

ELi salastatud teabe kaitse salastatud lepingute ja toetuslepingute puhul

Lisaks II ja IV lisa määratletud mõistetele kasutatakse käesolevas lisa mõistet „töötlemisluba“, mille all peetakse silmas riikliku julgeolekuasutuse, määratud julgeolekuasutuse või muu pädeva julgeolekuasutuse haldusotsust selle kohta, et lähtudes julgeoleku seisukohast, võib asjaomane üksus oma valdustes pakkuda piisaval tasemel kaitset teataval salastatuse tasemel ELi salastatud teabele.

Lepinglase ja toetusesaaja töötajate juurdepääs ELi salastatud teabele

1. Iga liidu institutsioon või organ kui lepingu või toetuslepingu sõlmija tagab, et salastatud leping või toetusleping sisaldab sätteid selle kohta, et lepinglase, all-lepinglase või toetusesaaja töötaja, kes vajab salastatud lepingu, all-lepingu või toetuslepingu täitmiseks juurdepääsu ELi salastatud teabele, saab sellise juurdepääsu üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) tema tundmistarve on kindlaks tehtud;
 - b) ta on saanud CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teabega seoses asjaomaselt riiklikult julgeolekuasutuselt, määratud julgeolekuasutuselt või muult pädevalt julgeolekuasutuselt asjakohasel tasemel juurdepääsuloa;
 - c) teda on teavitatud ELi salastatud teabe kaitseks kohaldatavatest julgeolekueeskirjadest ja ta on kinnitanud oma vastutust seoses sellise teabe kaitsmisega.
2. Kui lepinglane või toetusesaaja soovib värvata kolmanda riigi kodaniku sellisele ametikohale, kus on nõutav juurdepääs CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teabele, vastutab lepinglane või toetusesaaja sellise isiku julgeolekukontrolli menetluse algatamise eest kooskõlas siseriiklike õigusnormidega, mida kohaldatakse ELi salastatud teabele juurdepääsu andmise kohas.

Töötlemisluba

3. Töötlemisloa väljastab riiklik julgeolekuasutus, määratud julgeolekuasutus või liikmesriigi muu pädev julgeolekuasutus tõendamaks, et vastavalt siseriiklikele õigusnormidele suudab üksus oma valdustes kaitsta asjaomasel salastatuse tasemel (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET) ELi salastatud teavet.
4. Liidu institutsioon või organ kui lepingu või toetuslepingu sõlmija peab oma julgeolekuasutuse kaudu asjaomast riiklikku julgeolekuasutust, määratud julgeolekuasutust või muud pädevat julgeolekuasutust teavitama, kui lepingu või toetuslepingu täitmiseks on vaja töötlemisluba.
5. Töötlemisluba on nõutav, kui hanke- või toetuste andmise menetluse käigus on vaja kandidaadile, pakkujale või taotlejale anda CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teavet.
6. Liidu institutsioon või organ kui lepingu või toetuslepingu sõlmija peab olema saanud oma julgeolekuasutuse kaudu kinnituse, et kandidaadil, pakkujal, lepinglasel, toetuse taotlejal või toetusesaajal on töötlemisluba, enne kui annab talle ELi salastatud teabele juurdepääsu.

7. Kui liikmesriigid ei väljasta siseriikliku õiguse kohaselt teatavatele üksustele töötlemislube, peab lepingu või toetuslepingu sõlmija saama asjaomaselt riiklikult julgeolekuasutuselt või määratud julgeolekuasutuselt kinnituse, et need üksused suudavad ELi salastatud teavet nõutaval tasemel käidelda.
8. Välja arvatud punktis 7 viidatud juhtudel, ei tohi liidu institutsioon või organ kui lepingu sõlmija salastatud lepingut või salastatud toetuslepingut sõlmida enne, kui ta saab oma julgeolekuasutuse kaudu asjaomaselt riiklikult julgeolekuasutuselt, määratud julgeolekuasutuselt või muult pädevalt riiklikult asutuselt kinnituse, et on väljastatud nõuetekohane töötlemisluba.
9. Töötlemisloa tühistamine asjaomase riikliku julgeolekuasutuse, määratud julgeolekuasutuse või muu pädeva julgeolekuasutuse poolt on lepingu või toetuslepingu sõlmijale piisav alus salastatud lepingu või toetuslepingu lõpetamiseks või kandidaadi, pakkuja või taotleja menetlusest kõrvaldamiseks.

Salastatud lepingute ja toetuslepingutega seotud hankeid ja nende lepingute täitmist käsitlevad sätted

10. Kandidaatile, pakkujale või taotlejale hanke- või valikumenetluse käigus ELi salastatud teabe edastamise korral peab pakkumis- või konkursikutse sisaldama kohustust, et kandidaat, pakkuja või taotleja, kes ei osutu väljavalituks, tagastab kindlaksmääratud tähtaja jooksul kõik salastatud dokumendid.
11. Üldiselt nõutakse, et lepinglane või toetusesaaja tagastaks salastatud lepingu või toetuslepingu lõpetamisel või toetusesaaja lepingu täitmises osalemise katkestamisel tema valduses oleva ELi salastatud teabe lepingu või toetuslepingu sõlmijale.
12. Erisätteid ELi salastatud teabe hävitamiseks salastatud lepingu või toetuslepingu täitmise jooksul või lõpetamisel tuleb sätestada julgeolekuaspekte käsitlevas dokumendis.
13. Kui lepinglasel või toetusesaajal lubatakse ELi salastatud teavet säilitada pärast salastatud lepingu või toetuslepingu lõppemist, peab ta endiselt järgima käesolevas määruses sätestatud miinimumstandardeid ja kaitsma ELi salastatud teabe konfidentsiaalsust.
14. ELi salastatud teabe kaitse tingimused, mille alusel lepinglane või toetusesaaja võib sõlmida all-lepinguid, määratakse kindlaks pakkumis- või konkursikutses ja salastatud lepingus või toetuslepingus.
15. Enne kui lepinglane või toetusesaaja sõlmib salastatud lepingu osa või toetuslepingu salastatud osa täitmiseks all-lepingu, tuleb tal selleks saada lepingu või toetuslepingu sõlmija luba.
16. Lepinglane või toetusesaaja peab vastutama selle eest, et oleks tagatud kõigi all-lepinguga seotud tegevuste teostamine vastavalt käesolevas määruses sätestatud miinimumnõuetele, ega tohi anda ELi salastatud teavet all-lepinglasele ilma lepingu või toetuslepingu sõlmija eelneva kirjaliku nõusolekuta.
17. Lepinglase või toetusesaaja loodud ELi salastatud teabe korral käsitatakse koostajana liidu institutsiooni või organit, kes on lepingu või toetuslepingu sõlmija, ja tema teostab koostaja õigusi.
18. Kui liikmesriik on oma õigusnormidega ette näinud, et RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud lepingu, toetuslepingu või all-lepingu puhul on nõutav töötlemis- või juurdepääsuluba, ei tohi liidu institutsioonid ja organid kui

lepingu või toetuslepingu sõlmijad kasutada neid riigisiseseid nõudeid selleks, et panna lisakohustusi teistele liikmesriikidele või kõrvaldada menetlusest pakkujaid, taotlejaid, lepinglasi, toetusesaajaid või all-lepinglasi, kes on pärit sellistest liikmesriikidest, kus puudub selline töötlemis- või juurdepääsuloa nõue juurdepääsu saamiseks asjakohastest lepingutest, toetuslepingutest või all-lepingutes sisalduvale RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teabele või konkureerimiseks sellise lepingu sõlmimiseks.

Salastatud lepingute ja toetuslepingutega seotud külastused

19. Kui liidu institutsioonidel ja organitel, lepinglastel, toetusesaajatel või all-lepinglastel on salastatud lepingu või toetuslepingu täitmisega seoses vaja üksteise valdustes juurdepääsu CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teabele, tuleb külastusi korraldada koostöös riiklike julgeolekuasutuste, määratud julgeolekuasutuste või muude asjaomaste pädevate julgeolekuasutustega.
20. Punktis 19 osutatud külastuste suhtes kehtivad järgmised nõuded:
 - a) külastusel peab olema salastatud lepingu või toetuslepinguga seotud ametlik eesmärk;
 - b) külastajal peab olema nõutaval tasemel juurdepääsuluba ja tundmistarve, et saada juurdepääs ELi salastatud teabele, mida kasutatakse või mis on loodud salastatud lepingu või toetuslepingu täitmise käigus;
 - c) ametlik külastustaotlus tuleb esitada kas külastatava üksuse asjaomasele riiklikule või määratud julgeolekuasutusele või asjaomase liidu institutsiooni või organi julgeolekuasutusele vähemalt 15 päeva enne külastuse kuupäeva.
21. Asjaomane riiklik või määratud julgeolekuasutus ja asjaomase liidu institutsiooni või organi julgeolekuasutus võivad konkreetse projekti puhul kokku leppida korra, mille alusel võivad külastaja julgeolekuametnik ja külastatava üksuse julgeolekuametnik korraldada konkreetse salastatud lepingu või toetusega seotud külastusi otse. Selline erikord tuleb ette näha programmi või projekti julgeolekujuhiste või muu konkreetse kokkuleppega.
22. Külastused, millega kaasneb juurdepääs RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teabele, tuleb leppida kokku otse lähetava ja vastuvõtva üksuse vahel.

ELi salastatud teabe elektrooniline edastamine seoses salastatud lepingute ja toetuslepingutega

23. ELi salastatud teabe elektrooniline käitlemine ja edastamine peab toimuma 5. peatüki 5. jao kohaselt.

Lepinglasele, toetusesaajale või all-lepinglasele kuuluvad side- ja infosüsteemid, mida kasutatakse ELi salastatud teabe käitlemiseks ja säilitamiseks lepingu või toetuslepingu täitmise eesmärgil, peavad olema selle riigi või rahvusvahelise organisatsiooni, kelle volitusel lepinglane, toetusesaaja või all-lepinglane tegutseb, turvalisuse akrediteerimise asutuse poolt akrediteeritud.

ELi salastatud teabe elektroonilist edastamist seoses salastatud lepingute ja toetuslepingutega tuleb kaitsta artikli 42 kohaselt heaks kiidetud krüptovahenditega.
24. RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel ELi salastatud teavet käitleva lepinglase või toetusesaaja side- ja infosüsteemide ning teiste süsteemide nendega

sidumise turvalisuse akrediteerimise võib delegeerida lepinglase või toetusesaaja julgeolekuametnikule, kui see on siseriiklike õigusnormidega lubatud.

Turvalisuse akrediteerimise ülesande delegeerimise korral peab lepinglane või toetusesaaja vastutama julgeolekuaspekte käsitlevas dokumendis kirjeldatud julgeolekunõuete rakendamise eest, kui tema side- ja infosüsteemides käideldakse RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teavet. Asjaomasele riiklikule või määratud julgeolekuasutusele ja turvalisuse akrediteerimise asutusele jääb vastutus lepinglase või toetusesaaja käideldava või säilitatava RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teabe kaitsmise eest ja õigus kontrollida lepinglase või toetusesaaja võetud turvameetmeid.

Lisaks peab lepinglane või toetusesaaja esitama liidu institutsioonile või organile kui lepingu või toetuslepingu sõlmijale ning, kui see on siseriiklike õigusnormidega ette nähtud, pädevale riiklikule turvalisuse akrediteerimise asutusele kinnituse nõuetele vastavuse kohta, mis tõendab, et lepinglase või toetusesaaja side- ja infosüsteem ning teiste süsteemide sidumine sellega on akrediteeritud RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel ELi salastatud teabe käitlemiseks ja säilitamiseks.

Salastatud lepingute ja toetuslepingutega seotud ELi salastatud teabe vedu käsipostiga

25. Salastatud lepingute ja toetuslepingutega seotud salastatud teabe käsipostiga veo suhtes tuleb kohaldada rangeid julgeolekunõudeid.
26. Lepinglase või toetusesaaja töötaja võib RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teavet Euroopa Liidu piires käsipostiga vedada, kui on täidetud järgmised nõuded:
 - a) kasutatav ümbrik või pakend on läbipaistmatu ega osuta selle sisu salastatusele;
 - b) vedaja hoiab salastatud teavet kogu aeg oma valduses;
 - c) ümbrikku või pakendit ei avata enne lõppsihtkohta jõudmist.
27. Lähetav ja vastuvõttev üksus lepivad eelnevalt kokku, et lepinglase või toetusesaaja töötaja veab CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teavet liikmesriigi piires käsipostiga.

Lähetav asutus või ettevõtte teatab vastuvõtvale asutusele või ettevõttele saadetise üksikasjad, sealhulgas viitenumbri, salastatuse taseme, eeldatava saabumisaaja ja kulleri nime. Käsipostiga vedu on lubatud, kui on täidetud järgmised tingimused:

 - a) salastatud teavet veetakse kahekordses ümbrikus või pakendis;
 - b) välimine ümbrik või pakend on kaitstud ja sellel ei ole märget selle sisu salastatuse kohta, kuid sisemisele ümbrikule on märgitud salastatuse tase;
 - c) vedaja hoiab ELi salastatud teavet kogu aeg oma valduses;
 - d) ümbrikku või pakendit ei avata enne lõppsihtkohta jõudmist.
 - e) ümbrikku või pakendit veetakse lukustatavas portfellis või samaväärses heakskiidetud ümbrises, mis on sellise suuruse ja kaaluga, et seda saab igal ajal selle vedaja valduses hoida;
 - f) kulleril on tema pädeva julgeolekuasutuse välja antud kullerisertifikaat, mille alusel tohib kuller salastatud saadetist vedada.

28. Kui lepinglase või toetusesaaja töötaja veab käsipostiga CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teavet ühest liikmesriigist teise, kohaldatakse lisaks punktis 27 kindlaks määratud nõuetele järgmisi lisanõudeid:

- a) kuller vastutab veetava salastatud materjali turvalise hoidmise eest kuni selle üleandmiseni saajale;
- b) julgeolekunõuete rikkumise korral võib saatja riiklik või määratud julgeolekuasutus taotleda, et selle riigi ametiasutused, kus rikkumine toimus, korraldaksid uurimise, esitaksid oma järeldused ja võtaksid vajaduse korral õiguslikke või muid meetmeid;
- c) kullerit peab olema teavitatud kõigist julgeolekualastest kohustustest, millest tuleb veo ajal kinni pidada, ja ta peab olema seda kirjalikult kinnitanud;
- d) juhised kullerile tuleb lisada kullerisertifikaadile;
- e) kullerile tuleb esitada saadetise kirjeldus ja teekond;
- f) kullerisertifikaat ja sellega seotud dokumendid tuleb tagastada riiklikule või määratud julgeolekuasutusele veo või vedude lõppemisel või kullerisertifikaadi saaja peab need hoidma järelevalve eesmärgil kättesaadavana;
- g) kui toll, immigratsiooniasutus või piiripolitsei soovib saadetise läbi vaadata ja seda kontrollida, tuleb neil lubada saadetist piisavalt avada ja vaadelda, et oleks võimalik veenduda, et saadeti ei sisalda muud kui deklareeritud materjali;
- h) tolli tuleks kutsuda üles tunnustama ametlikke veodokumente ja kulleriga kaasas olevaid lube.

Kui toll avab saadetise, tuleb seda teha väljaspool kõrvaliste isikute nägemisulatust ja võimaluse korral kulleri juuresolekul. Kuller peab paluma, et saadeti pakitaks ümber ja kontrolli teostav ametiasutus sulgeks selle uuesti ja kinnitaks kirjalikult, et saadetise avas tema.

29. Kui lepinglase või toetusesaaja töötaja veab käsipostiga kuni SECRET UE/EU SECRET tasemeni salastatud teavet kolmandasse riiki või rahvusvahelisele organisatsioonile, kohaldatakse Euroopa Liidu ja asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel sõlmitud salastatud teabe kaitse lepingu sätteid.

Salastatud lepingute ja toetuslepingutega seotud ELi salastatud teabe vedu kommerts-kulleriga ja kaubana

30. ELi salastatud teabe vedu kommerts-kulleriga peab toimuma vastavalt IV lisa asjakohastele sätetele.

31. Salastatud materjali kaubana vedamise puhul tuleb julgeolekukorra kindlaksmääramisel kohaldada järgmisi põhimõtteid:

- a) julgeolek tuleb tagada lähtekohast lõppsihtkohta veo kõigil etappidel;
- b) saadetisele kohaldatava kaitse tase tuleb määrata selles sisalduva materjali kõrgeima salastatuse taseme põhjal;
- c) veoettevõtjatele tuleb hankida nõuetekohasel tasemel töötlemisluba. Sellisel juhul tuleb saadetist käitlevate töötajate suhtes rakendada julgeolekukontrolli;
- d) enne CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud materjali piiriülest vedu peab saatja koostama ning

asjaomane riiklik julgeolekuasutus, määratud julgeolekuasutus või muu asjakohane pädev julgeolekuasutus kinnitama veoplaani;

- e) veod peavad toimuma võimalikult täpselt punktist punkti ja need tuleb lõpetada nii kiiresti, kui asjaolud seda võimaldavad;
- f) võimaluse korral peab teekond kulgema üksnes läbi liikmesriikide. Teekond läbi kolmandate riikide tuleb ette võtta üksnes juhul, kui selleks on andnud loa nii lähteriigi kui ka vastuvõtjariigi riiklik julgeolekuasutus, määratud julgeolekuasutus või muu pädev julgeolekuasutus.